

Uchwała Nr SO-18/0954/170/2024

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

z dnia 22 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Tarnowo Podgórne za rok 2023
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r., w osobach:

Przewodnicząca: Katarzyna Kosmowska

Członkowie: Katarzyna Gableta

Michał Suchanek

działając na podstawie przepisów art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), wyraża o przedłożonym przez Wójta Gminy Tarnowo Podgórne sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 r. wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii, było sprawozdanie roczne z wykonania budżetu Gminy Tarnowo Podgórne za 2023 r. oraz informacja o stanie mienia Gminy (przedłożone tut. Izbie w dniu 25 marca 2024 r.).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2023 (po zmianach), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2023-2032 (po zmianach) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za rok 2023.

I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową oraz tabelaryczną.

1. W części opisowej Wójt zawarł informację o planowanych i wykonanych dochodach i wydatkach ogółem, a także przedstawił realizację dochodów budżetowych wg źródeł ich pochodzenia oraz realizację wydatków budżetowych wg działów, rozdziałów i paragrafów klasyfikacji budżetowej (z wyszczególnieniem dochodów i wydatków bieżących i majątkowych). Ponadto przedstawił dane dotyczące zaległości oraz czynności podejmowane w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów oraz stan zobowiązań na dzień 31 grudnia 2023 r.

Część opisowa zawiera również informacje o: przychodach i rozchodach budżetu, zadłużeniu Gminy, umowach zawartych przez Gminę w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego, dochodach i wydatkach związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, dochodach z tytułu dotacji celowych

otrzymanych od innych gmin i wydatków finansowanych z tych dochodów oraz o dotacjach udzielonych z budżetu Gminy.

Ponadto Wójt omówił dochody związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw i wydatki finansowane z tych dochodów, wydatki ze środków będących w dyspozycji sołectw oraz wykonanie dochodów i wydatków na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

2. W części tabelarycznej Wójt przedstawił m.in.:

- wykonanie dochodów, dochodów bieżących oraz dochodów majątkowych w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, a także wykonanie dochodów wg źródeł i wykonanie dochodów własnych wg źródeł (w układzie: plan na 31 grudnia 2023 r., wykonanie na 31 grudnia 2023 r., wykonanie planu w %),
- wykonanie wydatków oraz wydatków bieżących w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, (w układzie: plan na 31 grudnia 2023 r., wykonanie na 31 grudnia 2023 r., wykonanie planu w %), a także wykonanie wydatków w grupach,
- wykonanie wydatków majątkowych wraz z opisem przebiegu realizacji poszczególnych zadań majątkowych,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami,
- wykonanie dochodów z tytułu dotacji celowych otrzymanych z innych gmin i wydatków finansowanych z tych dochodów,
- wykonanie dotacji udzielonych z budżetu Gminy,
- wykonanie przychodów i rozchodów budżetu,
- wykonanie wydatków ze środków będących w dyspozycji sołectw,
- wykonanie wydatków na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- wykonanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przeciwdziałania Narkomanii oraz Przeciwdziałania Negatywnym Skutkom Spożywania Alkoholu,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- wykonanie dochodów i wydatków w związku z realizacją zadań inwestycyjnych z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych,
- wykonanie dochodów z Funduszu Pomocy i wydatków dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,
- wykonanie dochodów z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatków nimi finansowanych,
- należności, zaległości i nadpłaty.

3. W sprawozdaniu przedstawiono zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych

z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, dokonane w trakcie roku budżetowego oraz stopień zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2023 r. spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na rok 2023 oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie, za wyjątkiem opisanych w pkt IV uzasadnienia.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2023 został wykonany deficytem w wysokości 38.440.086,74 zł (przy planowanym deficycie w wysokości 68.625.295,76 zł), bowiem:

a) dochody wykonano w wysokości 351.535.802,16 zł, co stanowi 100,47% planu, z tego:

- dochody bieżące w wysokości 330.820.773,92 zł, co stanowi 100,35% planu,
- dochody majątkowe w wysokości 20.715.028,24 zł, co stanowi 102,36% planu;

b) wydatki wykonano w wysokości 389.975.888,90 zł, tj. 93,18% planu, z tego:

- wydatki bieżące w wysokości 268.010.133,60 zł, co stanowi 90,64% planu,
- wydatki majątkowe w wysokości 121.965.755,30 zł, co stanowi 99,28% planu.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 62.810.640,32 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina dysponowała:

- nadwyżką z lat ubiegłych w kwocie 19.085.482,08 zł,
- niewykorzystanymi środkami pieniężnymi, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w kwocie 2.881.048,08 zł,
- wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 55.998.765,60 zł,

które zostały w całości zaangażowane w budżecie roku 2023.

Rozchody budżetu z tytułu spłat otrzymanych krajowych kredytów i pożyczek zrealizowane zostały w kwocie 9.340.000,00 zł (100,00% planu).

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023.

3. Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiło 46.658.765,60 zł, co stanowi 13,27% wykonanych dochodów.
4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 należności na koniec 2023 r.

wynosiły 12.615.170,77 zł, w tym zaległości – 10.085.262,62 zł. Wójt w sprawozdaniu omówił ww. zaległości oraz poinformował o działaniach podjętych w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów.

Wielkość zaległości na koniec roku 2023 w porównaniu z rokiem 2022 uległa zmniejszeniu o kwotę 409.480,69 zł.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2023 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 10.370.581,53 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
6. W wyniku analizy sprawozdania Rb-28S Skład Orzekający stwierdził również, że (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i składek od nich naliczanych), suma wydatków wykonanych i zobowiązań nie przekroczyła planu ustalonego w budżecie.
7. Ze sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania Rb-28S wynika, że w następujących podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesiono wydatki związane z wypłatą odsetek, kar i odszkodowań:

Dział	Rozdział	Paragraf	Plan	Wykonanie
700	70005	459	3 000 000,00	2 436 567,62
700	70005	460	1 743 313,00	662 227,29
750	75023	458	25 000,00	21 369,00
750	75095	459	7 590,00	7 590,00
855	85502	456	1 500,00	202,64

W sprawozdaniu Wójt wyjaśnił przyczyny poniesienia ww. wydatków.

8. Wykonanie dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, a także zadań realizowanych w ramach międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu obrazuje poniższa tabela:

Dochody (zł)			Wydatki (zł)		
Rozdział (§)	Plan	Wykonanie	Rozdział	Plan	Wykonanie
75618 (§ 0270)	395 660,20	395 660,20	85153	45 000,00	45 000,00
			85154	1 239 146,51	972 920,45
			85158	73 364,00	73 364,00
75618 (§ 0480)	1 100 000,00	1 348 466,91	85510	1 000 000,00	788 972,49
			92605	52 000,00	52 000,00
Razem	1 495 660,20	1 744 127,11	Razem	2 409 510,51	1 932 256,94

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w 2022 r. dochody

z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w łącznej kwocie 913.850,31 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych stanowi 725.720,48 zł. Uchwałą Nr LXXX/1357/2024 z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024 wymienione środki Rada Gminy Tarnowo Podgórne wprowadziła do budżetu roku 2024 w przychodach (§ 905) i przeznaczyła na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 poz. 2151, z późn. zm.).

9. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi wykonane zostały odpowiednio w wysokości 10.105.083,80 zł (w tym § 0490 – 9.999.906,47 zł) i 10.051.311,33 zł (w tym § 4300 – 9.500.915,60 zł).

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 - „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zaplanowane zostały niewykorzystane w 2022 r. dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w kwocie 990.738,74 zł.

Tym samym niewykorzystana w roku 2023 kwota dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi 1.044.511,21 zł. Uchwałą Nr LXXX/1357/2024 z dnia 26 marca 2024 r. w sprawie zmiany uchwały budżetowej na rok 2024 wymienione środki Rada Gminy Tarnowo Podgórne wprowadziła do budżetu roku 2024 w przychodach (§ 905) i przeznaczyła na finansowanie wydatków określonych w ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399).

W sprawozdaniu ujęto informacje o wysokości zrealizowanych w 2023 r. dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w art. 6r ust. 2-2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wraz z objaśnieniami, czym wypełniono wymóg wynikający z art. 6r ust. 2e tej ustawy.

IV. Ponadto Skład Orzekający stwierdził, że:

1. Na str. 84 sprawozdania (w części pn. „Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnowo Podgórne za rok 2023”) w pkt 2.21.3. „Wynik budżetu” podano, że:
  - „Wynik budżetu ogółem na koniec 2023 r. wyniósł -38 440 086,74 zł. W uchwale WPF wynik budżetu ogółem Gminy Tarnowo Podgórne w roku 2023 planowano na poziomie -42 370 319,52 zł”, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2023 r. w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2023-2032, zgodnie z uchwałą budżetową Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2023 (po zmianach), planowano deficyt w wysokości 68.625.295,76 zł. Natomiast kwota 42.370.319,52 zł, to wysokość deficytu planowana na dzień 1 stycznia 2023 r.;
  - „Z uwagi na fakt, iż wynik budżetu ma charakter deficytowy, zgodnie z art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych został on pokryty z: (...) 3. niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych

związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu – 2 881 048,08 zł”, podczas gdy z opiniowanego sprawozdania oraz z uchwały budżetowej Gminy Tarnowo Podgórne na rok 2023 (po zmianach) wynika, że na kwotę 2.881.048,08 zł składają się przychody zaplanowane w § 905 – „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” w kwocie 2.252.453,73 zł oraz w § 906 – „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków” w kwocie 628.594,35 zł.

2. Na str. 85 sprawozdania (w części pn. „Informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnowo Podgórne za rok 2023”) w pkt 2.21.6. „Kwota długu” wskazano, że: *„Kwota długu na koniec 2023 roku wyniosła 46 658 765,60 zł. W uchwale WPF kwotę długu ogółem Gminy Tarnowo Podgórne w roku 2023 planowano na poziomie 61 658 765,60 zł. Oznacza to, że w stosunku do wartości planowanych kwota zadłużenia na koniec roku zmniejszyła się”,* podczas gdy na dzień 31 grudnia 2023 r. w uchwale w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Tarnowo Podgórne na lata 2023-2032 planowano kwotę długu na koniec 2023 r. w wysokości 46.658.765,60 zł, co oznacza, że faktyczna kwota długu na koniec 2023 r. w stosunku do kwoty planowanej nie uległa zmianie. Natomiast kwota 61.658.765,60 zł, to kwota długu na koniec 2023 r. planowana na dzień 1 stycznia 2023 r.

- V. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w roku 2023.

W dokumencie tym zawarto również informację o posiadanych udziałach w spółkach oraz spółdzielni.

Skład Orzekający stwierdził, że w tabeli pn. „Dochody Gminy Tarnowo Podgórne uzyskane z mienia w okresie 01.01.2023 r. - 31.12.2023 r.” nie wykazano dochodów z tytułu wpływów ze sprzedaży składników majątkowych (§ 0870) uzyskanych w dziale 801 – „Oświata i wychowanie”, rozdziale 80132 - „Szkoly artystyczne” w kwocie 2.032,52 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Katarzyna Kosmowska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania uchwały.